

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.21.519/2016/9.szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Győrfi Attila ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve(címe)** szám alatti lakos I. rendű, **II.rendű felperes neve(címe)** szám alatti lakos II. rendű és **III.rendű felperes neve (címe)** szám alatti lakos III. rendű felpereseknek – a dr. Sárga Zoltán ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2016. október 28. napján kelt 5.P.20.756/2015/38. számú ítélete ellen a felperesek részéről 41. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezését azzal a pontosítással **hagyja helyben**, hogy az alperes a 436.960,- (Négyszázharminchatezer-kilencszázhatvan) Ft részösszeg után 2012. december 18. napjától köteles az elsőfokú ítélet szerinti mértékű késedelmi kamat megfizetésére.

Kötelezi az I. rendű felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 150.000,- (Egyszázötvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget és az államnak – külön felhívásra – 556.200,- (Ötszázötvenhatezer-kettőszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az alperes biztosítottja által vezetett **(X)** forgalmi rendszámú személygépkocsi 2009. február 3. napján a 21. számú főúton **(város 1)** irányából **(város 2)** felé közlekedve az ... útkereszteződésnél nem adott elsőbbséget az ellenkező irányban haladó – II. rendű felperes által vezetett – **(Y)** forgalmi rendszámú, III. rendű felperesi tulajdonban álló gépjárműnek, ezért balesetet szenvedtek. Az I. rendű felperes a vétlen gépjármű utasa volt.

Az *I. rendű felperes* a baleset következtében súlyos, 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett, a háti VIII. csigolya törését és IX-XII. csigolyák kompressziós törését szenvedte el. A csigolyatörések 2 hónap alatt gyógyultak. A sérülés következtében a háti IX-XII. csigolyák magassága csökkent, a gerincoszlopon kisfokú alaki eltérés keletkezett. Ez nem állandó jellegű hátfájalmat, esetenként erős fájdalommal járó hátizomgörcsöt okoz. Az I. rendű felperes állapota végleges, abban javulás nem várható, de állapotrosszabbodása nem kizárt. A balesetből eredő testi egészségkárosodása 15 %-os, míg az ezzel okozati összefüggésben álló lelki trauma további 15 %-os egészségkárosodást jelent. Össz-szervezeti egészségkárosodása 28 %-os, amely 35 %-os munkaképesség-csökkenésnek felel meg. A balesetben elszenvedett fizikai és lelki sérülések miatt a felperes rendszeres gyógyszeres kezelésre, fizioterápiára, fűző viselésére és pszichés gondozásra szorul. A kórházból való hazaengedését követően 10 napig vérálvadásgátló injekciót kapott, gyulladás- és

fájdalomcsökkentő készítményeket (Flector, Activon Extra gél, Keplat fájdalomcsillapító tapasz, Rictofit sportkrém) használt, szedte a Béres egészségtár csonterősítő filmtablettáját. A pszichés problémák enyhítésére Xanax, Rexetin, Rivotril és Ciprallex tablettákat szedett háziorvosi, illetőleg pszichiáteri javaslatra.

A balesettel okozati összefüggésben kialakult középsúlyos szorongásos depressziója mindennapi élettevékenységeit – főként szociális kapcsolatait és párkapcsolatát – megnehezíti.

Az I. rendű felperes a baleset időpontjában végzős főiskolai hallgató volt. Hallgatói jogviszonya 2009. február 15-én fejeződött volna be, amennyiben a 2009. február 4-re kitűzött államvizsgát sikeresen leteszi. A baleset következtében államvizsgáját el kellett halasztania, így 2009. június 23. napján abszolválta azt jó eredménnyel.

Az I. rendű felperes 2009. január 5-től március 2-ig a **(B)** Kft.-nél könyvelő gyakornoki munkakört látott volna el havi 114.000,-Ft bruttó jövedelemért. A kft. 2009. március 2. napjától havi bruttó 205.000,-Ft személyi alapbérrel és havi 43.333,-Ft cafeteria jogosultsággal létesített volna vele határozatlan idejű munkaviszonyt.

A balesetet követően 2009. március 2-től 22-ig betegszabadságon, majd május 6-ig táppénzes állományban volt. E jogcímenen részére összesen 104.763,-Ft-ot fizettek ki. Mivel nem tudott munkába állni, a **(B)** Kft. mást alkalmazott helyette.

2009. szeptember 1-től a ... Regionális Nyugdíjbiztosító Igazgatóságon helyezkedett el pénzügyi, számviteli szakügyintézői munkakörben, havi bruttó 179.000,-Ft munkabérrel. Közszolgálati jogviszonya 2011. április 30. napjáig állt fenn. Ezen belül 2010. április 11-től december 31-ig havi 184.000,-Ft, 2011. január 1-től április 10-ig havi 190.200,-Ft, április 11-től 30-ig pedig 195.400,-Ft volt a bruttó jövedelme.

2011. május 1. óta a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Megyei Igazgatóságán dolgozik, ahol havi bruttó munkabére 2011-ben átlagosan 224.300,-Ft, míg 2012-ben 263.411,-Ft volt. A **(B)** Kft.-től megszerezhető és a ténylegesen megszerzett – járulékokkal csökkentett – jövedelmének különbsége 2009-ben 1.098.191,- Ft, 2010-ben 25.390,- Ft, 2011-ben 186.026,- Ft volt. 2012-től az I. rendű felperes tényleges jövedelme meghaladta a baleset előtti elérhető jövedelmét.

A II. rendű felperes a baleset után orvosi ellátásban nem részesült, azzal összefüggésben előállott pszichés állapota azonban hátrányosan befolyásolja mindennapi életét. Ennek kapcsán 15 %-os össz-szervezeti egészségkárosodása alakult ki, amely 20 %-os munkaképesség-csökkenésnek felel meg.

A baleset során a III. rendű felperes tulajdonát képező – hitelből vásárolt – **(Y)** forgalmi rendszámú személygépkocsi „totálkáros” lett. A gépjármű forgalmi értéke a balesetkor 2.000.000,-Ft volt, míg a káridőpontban várható javítási költsége 1.910.000,-Ft. A járműmaradvány roncsértéke kb. 500.000,-Ft. A roncs tárolásáért 301.000,- Ft-ot fizetett. A káresemény másnapján havi 40.000,- Ft díj ellenében gépjárművet bérelt.

Az alperes az I. rendű felperes részére dologi károkra 27.250,-Ft-ot, úszófelszerelés költségére 8.145,-Ft-ot, uszodabérlet díjára 7.488,-Ft-ot, közlekedési többletköltségre 32.003,-Ft-ot, gyógyászati segédeszközre 22.398,-Ft-ot, gyógyszerköltségre 10.395,-Ft-ot, ruházatban bekövetkezett károkra 4.500,-Ft-ot, vizsgálatokra való utazási többletköltségre 4.044,-Ft-ot, míg nem vagyoni kártérítési előlegre 200.000,-Ft-ot fizetett meg.

A II. rendű felperes részére a sérült ruházat kártérítési költségeként 1.000,-Ft-ot, telefonköltségként 3.500,-Ft-ot, gyógyszerköltségként 410,-Ft-ot térített meg.

A III. rendű felperes részére a káreseménnyel összefüggésben keletkezett járműkár összegét 1.500.000,-Ft-ban állapította meg, a gépjármű tárolási díjaként – 30 napra – 30.000,-Ft-ot fizetett.

Az I. rendű felperes – többször módosított – keresetében jövedelemvesztés címén 6.936.504,- Ft, járadékként 2014. április 1-től havi 110.471,- Ft, heti masszázis költség címén 2009. májusától 2014. május végéig alkalmanként 3.000,- Ft, összesen 725.000,- Ft, járadék formájában 13.000,-Ft, az

uszodabérlettel kapcsolatos kiadásaira 2014. május végéig összesen 536.372,-Ft, azt követő időszakra pedig havi 9.533,-Ft járadék, gyógyszerköltség címén 299.872,-Ft és havi 4.880,-Ft járadék, úszófelszerelés költségének megtérítésére 8.511,-Ft, benzinköltségre 62.397,-Ft, buszbérlet árának megtérítésére – közlekedési többletköltség címén – 44.347,-Ft, az orvosi okokból megvásárolt ágymatrac árának megtérítése címén 64.990,-Ft, pszichoterápia költsége címén 36.000,-Ft, a biztosítóval szembeni igényérvényesítés kapcsán eljáró (C) Kft. jutalékának megtérítése címén 40.000,-Ft, az úszófelszerelés amortizációja miatt pedig havi 1.500,-Ft járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Nem vagyoni kártérítésként 6.000.000,-Ft-ot igényelt, melyet csökkentett az alperes által teljesített 200.000,-Ft-tal, így a marasztalási összeget 5.800.000,-Ft-ban jelölte meg.

A II. rendű felperes eredeti keresetében gyógyszerköltség címén 2014. május végéig 303.968,-Ft, azt követő időszakra pedig járadékként havi 5.428,-Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A ruházatában bekövetkezett károk megtérítése címén 41.000,-Ft-ot, míg nem vagyoni kártérítésként 2.000.000,-Ft-ot követelt.

A III. rendű felperes gépjárműkár megtérítése jogcímén 400.000,-Ft-ban, a bérgepjármű költségeként 280.000,-Ft-ban, tárolási díjként 281.000,-Ft-ban, a lízingszerződés felmondását követően az árfolyamváltozásból eredő többletkiadása megtérítéseként pedig 508.221,-Ft-ban kérte marasztalni az alperest.

Az alperes ellenkérelmében a kereset jogalapját nem, csupán összecsúszását vitatta. Az I. rendű felperes keresetvesztés megtérítésére irányuló kárigényből a cafeteria juttatás iránti követelés elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy az a munkáltató döntésétől, gazdasági helyzetétől függően adható, ezért rendszeres juttatásnak nem tekinthető. A masszázs, úszás és egyéb járulékos költségek, valamint a rehabilitációs költség tekintetében kifejtette, az otthon, egyedül is végezhető gyógytorna kiválthatja a jelentősebb költségekkel járó úszást és masszázst, míg a dologi károk vonatkozásában 50 % erejéig tartotta elfogadhatónak a vagyoni károk megtérítését. Vitatta az ágymatrac megvásárlásának szükségességét, továbbá hivatkozott arra, hogy a rehabilitáció miatt közlekedési többletköltség címén vagy buszköltséget, vagy benzinköltséget lehet elszámolni, a kettőt párhuzamosan nem. A vagyoni károk közül nem tartotta indokoltnak a (C) Kft. jutalékának megtérítését sem. A megjelölt nem vagyoni kár mértékét mind az I., mind a II. rendű felperes vonatkozásában jelentősen eltúlozottnak ítélte. A II. rendű felperes vonatkozásában a ruházati kár összegét 12.000,-Ft erejéig tartotta megállapíthatónak. A III. rendű felperes keresetének teljes elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 5.P.21.030/2010/127. számú ítéletével kötelezte az alperest az I. rendű felperes részére 9.163.384,-Ft, valamint ezen összegekből meghatározott részösszegek után, különböző időpontoktól járó késedelmi kamatok, továbbá 2014. június 1. napjától kezdődően minden hónap 10. napjáig havi 95.063,-Ft járadék, a II. rendű felperes részére 811.872,-Ft és járulékait, továbbá 2014. június 1. napjától kezdődően havi 5.728,-Ft járadék, míg a III. rendű felperes részére 280.000,-Ft és kamatai megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.709/2014/3. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezései közül az I. rendű felperesnek járó 8.500,- Ft uszodai felszerelési költség megtérítésére és az ehhez kapcsolódó havi 1.500,- Ft járadék, valamint 2.800.000,- Ft nem vagyoni kártérítésre kötelező, a II. rendű felperesnek járó, az alperest 500.000,- Ft nem vagyoni kár és 10.000,- Ft öltöny kár megtérítésére kötelező, továbbá a III. rendű alperes 508.221,- Ft árfolyam-különbözet és járulékait megfizetésére előterjesztett kereseti

követelését elutasító rendelkezéseket helybenhagyta. Az I. rendű felperesnek járó, az alperest 44.347,- Ft buszbérletköltség megtérítésére kötelező elsőfokú ítéleti rendelkezést megváltoztatta és az erre irányuló keresetet elutasította. A III. rendű felperes gépkocsi tárolási díj iránti követelését elutasító rendelkezést részben megváltoztatta és kötelezte az alperest, fizessen meg a III. rendű felperesnek 118.000,- Ft-ot és ennek 2009. július 1. napjától a kifizetésig járó törvényes kamatát. Az I. és II. rendű felperesek gyógyszerköltségére és az I. rendű felperes keresetveszteségére, valamint jövedelempótló járadékára vonatkozó ítéleti rendelkezéseket – a teljes perköltségre és illetékre is kiterjedően – hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Határozatának indokolásában a hatályon kívül helyezett rendelkezéseket illetően rámutatott, az I. rendű felperes keresetveszteségének vizsgálata során kiindulópontnak a **(B)** Kft.-nél elérhető, járulékokkal csökkentett jövedelmét kell tekinteni a személyi jövedelemadó levonása nélkül, és ehhez az összeghez kell hasonlítani a baleset bekövetkezése után ténylegesen elért jövedelmét szintén a járulékokkal csökkentett összegben, de személyi jövedelemadót tartalmazva úgy, hogy figyelmen kívül kell hagyni a rendkívüli munkateljesítménnyel elért jövedelmet. Amennyiben ez utóbbi összeg alacsonyabb a **(B)** Kft.-nél elérhető jövedelemnél, helye lehet jövedelempótló járadék megállapításának, ha nem, úgy az erre irányuló igény alaptalan, mivel önállóan „erőmegfeszítési járadék” megállapításának nincs helye. A járadék számítása során nem lehet figyelembe venni a táppénzes időszakot, továbbá figyelmen kívül kell hagyni azokat a jövedelmeket, amelyek a károsultat nem a munkavégzése alapján illetik meg, így pl. a cafeteria juttatást. Az ítélet tábla megállapította továbbá, hogy az I. rendű felperes gyógyszerköltségei közül a Canesten krém, míg a II. rendű felperes által használt homeopátiás szerekkel összefüggésben a követelés elbírálásához nem áll rendelkezésre elegendő adat.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az I. rendű felperessel kimunkáltatta elérhető és ténylegesen elért jövedelmét táblázatos formában, amelyet az alperes az 50 %-os erőmegfeszítési arány kivételével elfogadott. Az I. rendű felperes a Canesten krém használatával kapcsolatos, a II. rendű felperes pedig a gyógyszerköltség megtérítése címén előterjesztett keresetétől elállt, ezért az elsőfokú bíróság ezek tekintetében a pert megszüntette.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban ítéletével az alperest 1.746.557,- Ft és ennek különböző részösszegei után eltérő időpontoktól járó késedelmi kamatainak, továbbá 2016. november 1. napjától havi 4.855,- Ft járadéknak a megfizetésére kötelezte az I. rendű felperes részére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Indokolásában rámutatott, a megismételt eljárásban az I. és II. rendű felperesi részbeni elállásra figyelemmel kizárólag az I. rendű felperes jövedelempótló járadéka maradt vitás kérdésként. Ennek tisztázására rendelte ki az SZTE ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézetét szakértőként, az I. rendű felperes azonban elzárkózott a szakértői díjelőleg letétbe helyezésétől és a személyes vizsgálattól, ezért a hivatkozott rendkívüli munkateljesítmény mértéke nem volt meghatározható, aminek következtében az elsőfokú bíróság ilyen címen mellőzte a jövedelemveszteség és jövedelempótló járadék megállapítását. A beszerzett jövedelemigazolások és az I. rendű felperes – alperes által nem vitatott – jövedelemkimutatása alapján határozta meg jövedelemveszteségét 2009-2011. évekre 1.098.191,- Ft, 25.390,- Ft és 186.026,- Ft összegekben, és mivel megállapítása szerint 2012. évtől az I. rendű felperes tényleges jövedelme meghaladta a **(B)** Kft.-nél szerezhető jövedelmét, keresetveszteséget nem talált megállapíthatónak. Az I. rendű felperes gyógyszerköltség címén érvényesített követelését 2016. október 31-ig 436.950,- Ft összegben állapította meg, 2016. november 1-től pedig havi 4.855,- Ft-ban.

Az összesen 1.309.607,- Ft-ban meghatározott jövedelemveszteség és késedelmi kamatai tekintetében az ítéletet előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította az alperesi vitás hiányára figyelemmel.

Az ítélettel szemben az I. rendű felperes fellebbezést, az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

Az I. rendű felperes jogorvoslati kérelmében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával és a 2009. február 3. - 2014. március 31. közötti időszakra jövedelemveszteség címén járó összeget 6.936.504,- Ft-ra kérte felemelni, míg 2014. április 1. napjától havi 110.471,- Ft jövedelempótló járadék megfizetését igényelte. Kiemelte, a Pécsi Tudományegyetem orvosszakértői véleménye egyértelműen megállapította, hogy munkakörének ellátása ereje különös megfeszítést teszi szükségessé, a rendkívüli munkateljesítmény %-os meghatározására viszont nincs szakértői módszer. A szakvélemény azt is rögzítette, hogy állapota gyakorlatilag végleges, abban változás nem várható, állapotrosszabbodása azonban nem kizárt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a szakértői bizonyítás keretében elsősorban azt kellett volna tisztáznia, hogy számszerűen egyáltalán meghatározható-e a rendkívüli munkateljesítmény mértéke, erre azonban a Szegedi Tudományegyetem nem adott egyértelmű választ. Ezzel szemben az ISZKI Veszprémi Intézete a pécsi intézet szakvéleményét erősítette abban, hogy a kérdés megválaszolása természettudományos módszerekkel nem lehetséges. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla BDT2011. 2449. számon közzétett eseti döntésére, amelyben a bíróság határozta meg a többleterő kifejtés mértékét. Erre figyelemmel kérte a rendkívüli munkateljesítményt 50 %-ban megállapítani és azt a teljes jövedelemveszteség összegében – a fellebbezésében írtak szerint – elszámolni. Kifogásolta továbbá, hogy a gyógyszerköltségek kapcsán az ítélet meghozataláig járó egyösszegű kártérítés és annak késedelmi kamatai nem kerültek meghatározásra.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében a keresetveszteség összegét 615.871,- Ft-ra kérte leszállítani és az elsőfokú eljárási költség összegét az így megváltozott pernyertességi arányokhoz igazítani. Kifejtette, az I. rendű felperes 2009. június-augusztus hónapjaiban neki felróható okból nem szerzett jövedelmet, ezért erre az időszakra elvárt jövedelmet és jövedelemveszteséget nem lehet számítani. A 2011. évi jövedelemveszteség tekintetében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, az I. rendű felperes 2011. januárjától 4 hónapig a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságon dolgozott, majd májustól munkahelyet váltott és ekkortól helyezkedett a Nemzeti Adóhivatalnál. Emiatt – álláspontja szerint – 2011. évre már nem állapítható meg keresetveszteség a javára.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés egyaránt **alaptalan**.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság lefolytatta, illetőleg megkísérelte lefolytatni a Szegedi Ítéltábla részítéletének indokolásában előírt bizonyítást, és a Pp. 164. § (1) bekezdésében rögzített bizonyítási kötelezettség megfelelő telepítésével hívta fel az I. rendű felperest az ereje megfeszítésével elért jövedelem mértékére vonatkozó szakértői bizonyítás költségének előlegezésére. A felhívásnak az I. rendű felperes nem tett eleget, ezért a Pp. 141. § (6) bekezdés megfelelő alkalmazásával mellőzte a szakértői bizonyítás lefolytatását és az ítéltábla részítéletében foglalt útmutatásnak megfelelően határozta meg a keresetveszteség összegét.

Az I. rendű felperesi fellebbezés kapcsán azonban lényeges kiemelni az alábbiakat:

Ahogy arra az ítéltábla részítéletének indokolásában már utalt, a rendkívüli erő kifejtés, erőmegfeszítés nem minősül önálló járadéknak. A Ptk. 356. § (1) bekezdése szerint akinek munkaképessége baleset folytán csökken, csak akkor követelhet járadékot, ha a baleset utáni keresete (jövedelme) a baleset előtti keresetét – neki fel nem róható okból – nem éri el. A (2) bekezdés alapján a balesetből eredő munkaképtelenség vagy munkaképesség-csökkenés esetében járadékként az elmaradt keresetnek (jövedelemnek) a társadalombiztosítási ellátásokkal csökkentett

összegét kell megtéríteni. A (3) bekezdés kimondja, a járadék megállapításánál a balesetért felelős személy javára nem vehető figyelembe az a kereset (jövedelem), amelyet a balesetet szenvedett személy a balesetből eredő jelentős testi fogyatékosága ellenére rendkívüli munkateljesítménnyel ér el.

A Ptk. 356. § (3) bekezdése közvetlenül nem a baleseti járadék jogalapjára vagy feltételeire, hanem a járadék alapjául szolgáló keresetvesztesség számításának módjára, ezen belül a baleset utáni jövedelem figyelembe vehető összegének meghatározására tartalmaz rendelkezéseket. A rendkívüli munkateljesítmény önállóan nem lehet alapja a járadékigénynek, csak a kártérítésre vonatkozó más rendelkezésekkel együtt alkalmazható (BDT2011. 2449.). A keresetpótló járadék alapjául szolgáló átlagkereset meghatározására és a járadék számítási módjára nézve a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) 1/2006. (V. 22.) PK véleménye ad iránymutatást.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság ennek megfelelően számította az I. rendű felperes baleset előtti elvárható és baleset utáni jövedelmét. Fontos kiemelni, hogy az I. rendű felperes álláspontjától eltérően a béren kívüli juttatások (így a cafeteria is) a munkáltató mindenkorai döntésétől függnnek, a járadék megállapítása szempontjából nem vehetők figyelembe (hasonlóan: BDT2011. 2449., Fővárosi Ítéltábla Pf.6..22.233/2011/9. számú döntés). Kétségtelen tény, hogy a Pécsi Tudományegyetem ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézete az alapperben elkészült szakvéleményében megállapította, hogy az I. rendű felperesnek a baleset során elszenvedett sérülései miatt fennálló állapota munkakörének ellátása során ereje különös megfeszítését teszi szükségessé. A rendkívüli munkateljesítmény mértékét azonban %-os formában nem tudta meghatározni illetve akként nyilatkozott, hogy annak meghatározása nem lehetséges, ahogyan az ISZKI Veszprémi Intézete szerint sem. Ezzel szemben a felperesi jogi képviselő is hivatkozott érvelésében a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2011. (III. 28.) kollégiumi véleményére. A kollégiumi vélemény IV. pontja kifejezetten rögzíti, hogy a munkaképesség-csökkenés az egészségkárosodásnak a szervezet egészére gyakorolt hatását kifejező absztrakt fogalom, ezzel szemben a rendkívüli munkateljesítmény olyan konkrét ténybeli kérdés, amely értelemszerűen csak akkor vizsgálható, ha a károsult ténylegesen munkát végez. A két fogalom %-os mértékben automatikusan nem igazodik egymáshoz és nem feltétlenül fedi egymást. Értékelésük olyan szakkérdés, amelyhez nem mellőzhető orvosszakértői vélemény beszerzése.

Tévesen állítja ezért a felperesi jogi képviselő fellebbezésében, hogy a rendkívüli erőmegfeszítés mértékének meghatározása kizárólag a bíróság jogi mérlegelési körébe tartozik, az erőmegfeszítés mértékének meghatározása ugyanis nem jogi, hanem kifejezetten orvosszakmai, szakértői kérdés. Ezzel egyezően foglalt állást a Kúria a Pfv.III.20.643/2013/4. számú határozatában, melyben rámutatott, egyetért a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2011. (III. 28.) kollégiumi véleményében kifejtettekkel. Megjegyzi az ítéltábla, a rendkívüli erőmegfeszítés mértéke több más ügyben szakértői véleményben konkrétan meghatározásra került az eljáró szakértők részéről (pl. Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.415/2011/3., Kúria Pfv.III.20.988/2014/4., Kúria Pfv.III.22.125/2015/3. számú döntések).

Az ítéltábla álláspontja szerint az a körülmény, hogy a Szegedi Tudományegyetem ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézete vállalta a szakértői vélemény elkészítését a szakértői díj előlegezése és az I. rendű felperes személyes vizsgálata alapján, szintén azt támasztja alá, hogy a rendkívüli erőmegfeszítés mértéke meghatározható, ellenkező esetben ugyanis a kirendelt szakértő az iratok visszaküldéséről intézkedett volna és kérte volna a szakértői feladatok alóli felmentését, tájékoztatást nyújtva arról, hogy a kérdésben szakvéleményt adni nem tud. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság szakértői díjelőlegezés hiányában alappal mellőzte a kérdésben a további bizonyítást és – nem jogi kompetenciába tartozó kérdéskör lévén – bizonyítottság hiányában megalapozottan utasította el az erre irányuló keresetet. Szakértő által megállapítható tényadatok nélkül ugyanis mérlegelés sem végezhető.

Helyesen határozta meg ezért az elsőfokú bíróság a keresetveszteség összegét a felperes által 24/F/112. alatt csatolt jövedelemkimutatással egyezően 2009. évre 1.098.1911,- Ft, 2010. évre 25.390,- Ft, 2011. évre pedig 186.026,- Ft összegben. A felperesi jogi képviselő hivatkozásával ellentétben az elsőfokú ítélet rendelkező része tartalmazza az I. rendű felperes javára havi 4.855,- Ft-ban megállapított gyógyszerköltségének lejárt összegét is 436.960,- Ft-ban és erre vonatkozóan az ítélet 9. oldalának utolsó bekezdésében döntését kellőképpen meg is indokolta. Észlelte ugyanakkor az ítélet tábla, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része e tétel tekintetében a késedelmi kamat kezdő időpontját illetően elírást tartalmaz (2012. helyett 2002. került feltüntetésre), ezért azt a másodfokú eljárás során korrigálta.

Szintén alaptalannak találta az ítélet tábla az alperes csatlakozó fellebbezését a keresetveszteség 2009. és 2011. évi összegére vonatkozóan. Az ítélet tábla mindenekelőtt kiemeli, a felperesi jogi képviselő 24/F/112. alatt csatolt jövedelemkimutatását az alperes 25. számú észrevételében kifejezetten nem vitatta, az elsőfokú bíróság is éppen emiatt nyilvánította ítéletének rendelkező részében a jövedelemveszteség tekintetében határozatát előzetesen végrehajthatóvá.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a csatlakozó fellebbezés egyebekben is alaptalan, ugyanis az I. rendű felperes 2011. évre vonatkozóan megbontotta jövedelemkimutatását az első négy, illetve a fennmaradó nyolc hónapra vonatkozóan, ezzel szemben a csatlakozó fellebbezés a 2011. május-december időszakra bruttó bérrel számolt a nettó bér + SZJA összeg helyett, mely számítási módra az ítélet tábla részítélete már részletes iránymutatást, indokolást tartalmaz.

Ugyancsak alaptalanul kifogásolja a csatlakozó fellebbezés 2009. június-augusztus hónapokra az elvárt jövedelem felszámítását. Véleménye szerint az I. rendű felperes ebben az időszakban neki felróható okból nem szerzett jövedelmet, mely hivatkozása tartalmilag a kárenyhítési kötelezettség megszegését jelenti. A jogvita eldöntésére irányadó 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 340. § (1) bekezdése értelmében a károsult a kár elhárítása illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az a körülmény, hogy az I. rendű felperes a táppénzellátását követő 3 hónapban nem tudott munkát találni, nem róható a terhére és ekképpen nem minősül kárenyhítési kötelezettsége megszegésének sem. Nyilvánvaló, hogy a balesetet követő orvosi kezelése, táppénzes ellátása elhelyezkedését, álláskeresését – főként friss diplomásként – nagymértékben megnehezítette, ezért az alperes fellebbezési hivatkozása alaptalan.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján szövegezésbeli pontosítással helybenhagyta.

A fellebbezési érték az I. rendű felperes esetében 6.952.549,- Ft volt (5.626.897,- Ft keresetveszteség + 12 x 110.471,- Ft járadék), míg az alperes esetében 693.736,- Ft. Ezt figyelembe véve az I. rendű felperes nagyjából pervesztesnek tekintendő a másodfokú eljárásban, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes arányos eljárási költségeit megtéríteni, amelyet az ítélet tábla a kifejtett jogi képviseleti tevékenységgel arányban állóan állapított meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, valamint (6) bekezdései alapján.

Köteles ezen felül az államnak – külön felhívásra – megfizetni az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 556.200,- Ft fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) és 15. § (1) bekezdései szerint.

Szeged, 2017. június 30.

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Bálint Attila s.k.	. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró